

Nar, kun vil forvolde en Merudstrømning af 10 pCt. Det forekommer mig nu at være meget heldigt, om Byrden paa Kommunerne herved kunde blive nedsat saa meget som muligt. Naar jeg har valgt de fynske Kredse, saa ligger det dert, at jeg her har de Tal, jeg bruger, medens jeg for de jydske Kredse, hvor Forholdet vel omtrent er det Samme, ikke har de Tal, jeg skal bruge. Det er dernæst ogsaa min Overbevisning, at det for Statskassen vil være en temmelig ligegyldig Sag, enten der ydes 53,000 Kr. eller 40,000 Kr. om Aaret; det kan i Virkeligheden ikke spille nogen Rolle. Et andet Spørgsmaal er naturligvis, hvorvidt det Tilskud, som fordres af disse Kommuner, i sig selv er stort nok, men jeg har allerede paa Forhaand erklæret; at jeg villig skal slutte mig til Udvalgets Forslag, og derfor skal jeg ikke nu movere noget Yderligere i den Henseende, men blot tillade mig at fremføre et Par Tal, som vise, at det Beløb, der fordres, i Virkeligheden for enkelte af disse Baners Bedkommende egentlig dog maatte er et forholdsvis temmeligt stort Tilskud. Tager jeg f. Ex. Statsbanerne til Udgangspunkt, saa vil det ses, at Statsbanerne ere anlagte med 107 Miles Længde. De have efter Statsregnskabet kostet 66½ Million Kr., altsaa ca. 620,000 Kr. pr. Mil. Disse 107 Mile Bane have givet en Aarsindtægt af ca. 1½ Million Kr. eller omtrent 2¼ pCt. Dersom man kunde tænke sig, hvad jeg meget vel veed ikke kunde have ladet sig gjøre, at Statsbanerne vare bleve anlagte efter de samme Principer, som ere foreslaaede for de her foreliggende Baner, hvorved de kun havde kostet omtrent det Halve, vilde de altsaa have forrentet Anlægskapitalen. Jeg skal imidlertid lade dette Spørgsmaal ligge, fordi jeg veed, at Statsbanerne ikke kunde anlægges efter det samme Princip som Sidebanerne. Men der er en anden Ting, som det ligger nær at drage frem for at vise, hvorledes Forholdet kan stille sig med Sidebanerne. Den sydfynske Bane blev som bekendt aabnet i 1876 i Juli Maaned. Den er 6,22 Mile lang og dens Anlæg har kostet 2,642,000 Kr., det er ca. 400,000 Kr. pr. Mil. Pengene til den bleve tilveiebragte saaledes, at 1 Million skaffedes ved et Prioritetslaan til 5 pCt., 900,000 Kr. ved privat Tegning som Serie A, 400,000 Kr. ved Kommunerne, nemlig Odense og Svendborg Kommuner tilligemed Odense og Svendborg Amtsraadskrede, og endelig 500,000 Kr. ved Statens Bidrag, hvorfor der blev givet Staten Aktier. Se vi nu hen til Resultatet af Driften for denne Bane, saa viser det sig, at Resultatet af det første Aars Drift var for den første Million Kr. 5 pCt.; de næste 900,000 Kr. almindelige Aktier — eller for at være aldeles korrekt 770,000 Kr., thi 130,000 Kr. vare ikke tegnede — fik 4 pCt. i Rente, de kommunale Obligationer til et Beløb af 400,000 Kr. fik 1

pCt. Dette vil altsaa sige, at ⅔ af den Sum, som denne Bane er bleven anlagt for, blev forrentet i det første Driftsjaar med 4½ pCt. Dertil er endnu at bemærke, at denne Bane, der som oplyst har kostet 400,000 Kr. pr. Mil, vilde, hvis det den Gang havde været tilladt at anlægge den paa den lettere Maade, som man ved denne Lov vil meddele Tilladelse til, kun have kostet omtrent ⅔ af, hvad den virkelig har kostet, og vi vilde altsaa have haft det Særlynt, at forudsat Indtægterne havde været de samme, vilde Banen fuldt vel have forrentet sig. Dette giver mig en Slags Overbevisning om, at i det Mindste den lille Kapital, som Staten skal anvende paa de tvende i Lovforslaget omhandlede fynske Baner, meget snart vilde kunne forrentes, og at det Tilskud, som Kommunerne skulle give, er jo en Garantifond, som Staten har for de første Aar, hvori Banerne mulig ikke ville betale sig. Jeg maa bemærke, at den Bane, som her er projekteret at skulle gaa fra Faaborg Havn til et Punkt paa Vestsjens Banen, gaar igjennem omtrent ligesaa tæt befolkede og lige saa gode Egne, som den sydfynske Bane gaar igjennem. Men som sagt jeg for mit Bedkommende slutter mig til Udvalgets Indstilling og skal blot anbefale det af os stillede Vædringsforslag til Thingets Velvillie, idet jeg nærer den Overbevisning, som jeg udtalte strax, at, dersom dette Vædringsforslag bliver vedtaget, vil det være en betydelig Lettelse for Kommunerne. Det vil heller ikke være nogen synderlig Byrde for Staten, om „15 Aar“ bliver forandret til „20 Aar“. Forandringen vil imidlertid væsentlig bidrage til, at den Lov, som vi i Dag forhandle, hvis den ellers kommer udfaares gennem Rigsdagen, meget hurtigere vil blive ført ud i Livet.

J. Andersen: Jeg skal begynde med at sige lige overfor den ærede Ordfører, at jeg vil indrømme, at det ingen Skade havde været til, om der havde staaet „aarlig“; men jeg tror heller ikke, det kan misforstaaes, naar der kommer til at staa „6 pCt. i 28 paa hinanden følgende Aar“. Det, tror jeg, er tydeligt nok, saa at det ikke vil kunne misforstaaes; men skulde det vise sig, at det blev nødvendigt, vil der jo ikke være Noget i Veien for at indskyde dette „aarlig“. Imidlertid tror jeg ikke, at det vil blive nødvendigt, og den ærede Ordfører har jo ogsaa meget godt forstaaet, hvad min Tanke var. Ved mit Underædringsforslag er jeg selvfølgelig ikke gaaet ud fra nogen Beregning over, hvad Kommunerne burde give eller kunde taale at give; jeg har kun ligefrem holdt mig til de Tal, som Udvalget har opstillet. Hvad der har bevæget mig til at stille Forslaget, er den Maade, hvorpaa Afbetalingen skal ske. Hvad vil det nemlig i Virkeligheden sige? Det vil i Virkeligheden sige, at Statskassen kun faar det Halve af det Beløb, man opstiller. Naar